

DET NASJONALE STATSADVOKATEMBETET

FOR BEKJEMPELSE AV ORGANISERT OG ANNEN ALVORLIG KRIMINALITET

Justisdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

JUSTISDEPARTEMENTET	
17 AUG 2009	
SAKSNTL:	200903106
AVDELING:	LOV / ES / VIL
DOCUIN:	26
ANGIVKODE:	

Deres referanse Vår referanse
200903106 ES VIL/HAJ/bj Nast 51/09-2

Dato
13. august 2009

Høring – endringer i reglene om begrunnelse av beslutninger om å nekte anker fremmet

1. Ad punkt 4.1

Det nasjonale statsadvokatembetet er av den oppfatning at også beslutning om å nekte anke fra påtalemyndigheten som er til siktedes ugunst bør begrunnes. En annen løsning vil innebære en uheldig forskjellsbehandling.

Begrunnede beslutninger om å nekte anker fremmet er rettskilder som det vil bli vist til i andre saker. Dette vil særlig gjelde anker over feil lovanvendelse, saksbehandlingen eller straffeutmålingen. Hensynet til et helhetlig rettskildebilde taler for at også beslutninger om å nekte påtalemyndighetens anker fremmet, blir begrunnet.

Antallet av påtalemyndighetens anker er relativt begrenset. Det kan derfor ikke medføre særskilt merarbeid for lagmannsrettene å begrunne også anker fra påtalemyndigheten utover den allerede økte arbeidsmengde ved at anker fra domfelte skal begrunnes.

Manglende begrunnelse vil også i realiteten kunne avskjære påtalemyndigheten i å anke beslutningen om å nekte anken fremmet til Høyesteretts ankeutvalg. Noe som typisk vil være aktuelt ved nektelse av anker over feil ved saksbehandling eller lovanvendelsen.

Hensynet til symmetri og enhetlighet i straffeprosessen bør således veie tyngre enn en marginal økning i lagmannsrettens arbeidsmengde.

En er enig med departementet i at det ikke bør lovfestes noe nærmere krav til begrunnelsens innhold.

2. Ad punkt 4.4

Under dette punkt er det bl.a. bedt om høringsinstansenes syn på om personer som er domfelt i lagmannsretten i "seksårssak", men som er blitt frifunnet i tingretten, bør ha et ubetinget krav på å få sin anke fremmet for behandling i Høyesterett.

Det er samtidig sagt at det ikke er aktuelt å utvide ankeadgangen til Høyesterett til også å omfatte bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet.

Det nasjonale statsadvokatembetet er en klar motstander av forslaget om å innføre automatisk ankeadgang til Høyesterett i seksårssaker hvis du er frifunnet i tingretten.

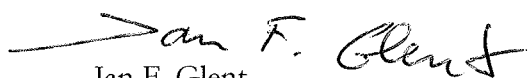
Som regel vil grunnen til en slik situasjon være at lagmannsretten har vurdert bevisene forskjellig fra tingretten. Å da gi automatisk ankeadgang til Høyesterett over lovanvendelsen, saksbehandlingen eller straffeutmålingen virker ikke umiddelbart innlysende. Det vil også stride mot den profil Høyesterett nå rendyrker om å behandle saker av prinsipiell karakter.

Tiltaltes rettssikkerhet må være i mer enn tilstrekkelig grad ivaretatt ved full prøvelse i to instanser og en begrunnet beslutning fra Høyesterett om å nekte å fremme anken. Det er heller ikke noen praksis fra EMD eller FN som skulle tilsi noe annet.

Det som heller burde være problemstillingen er om det er nødvendig å gi tiltalte en automatisk rett til fullstendig behandling i to instanser i seksårssakene, når lagmannsretten nå må begrunne sine beslutninger om å nekte ankene fremmet.

Det er få land, også blant de som er bundet av EMK og SP, som har en slik generøs ordning. Ordningen medfører at særlig etterforskningsprosjekter mot organisert kriminalitet tar tidsmessig ca 30 % lengre tid totalt sett. Et orgkrimprosjekt tar typisk 3 – 5 år fra start av etterforskning til rettskraftig dom. Tredve prosent her betyr en vesentlig ressursbinding. Det vil si at påtale og etterforskningsteam blir bundet opp i minst et år ekstra bare på grunn av dette, istedenfor å starte nye prosjekter mot andre grupperinger/miljøer. I det siste orgkrim prosjektet Det nasjonale statsadvokatembetet og Kripos gjennomførte er det blant totalt 35 domfelte, over en rekke saker, ikke ett eneste eksempel på at noen som ble domfelt i tingretten er frifunnet i lagmannsretten. Derimot er det et eksempel på det motsatte og det er den omtalte avgjørelsen i HR-2009-426-U.

Med hilsen

Jan F. Glent